

మృత్యువాల్చీ బ్యారేజీ సమగ్ర ప్రాజెక్టు నెలవారీ కేటగిరీ నీడం చేసే బాధ్యతను ఏడు నెల క్రితం డివిజన్ మేనేజర్ బాధ్యతలో ప్రభుత్వ ఆర్డర్ ఆనగ్నియేట్స్ కే అప్పగించింది. ఆ సంస్థ సర్వే ప్రక్రియను ప్రారంభించింది. ఐటెలి ప్రాథమికాధార సహకారంతో ఈ డివిజన్ ను సిగ్గు చేసేందుకు ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. బ్యారేజీ ప్రతిపాదిత నిర్మిత ప్రదేశం నుంచి మైలాపాడ గ్రామంకూ 75 కిలోమీటర్ల గ్రావిటీ కెనాల్ సర్వే, మైలాపాడ నుంచి నుండిగ్గ బ్యారేజీ తూర్పు ఉటన్లో ఆర్డర్ మెంట్ నీడో కూడా ఆ సంస్థ చేపట్టాల్సి ఉంటుంది. డి.పీ ఆర్ కు అనుమతులు సాధించే బాధ్యతను కూడా ప్రభుత్వం ఆ సంస్థ అప్పగించింది. డి.పిఆర్ తయారీ మూడు నెలల్లో, కేంద్ర జల వనరుల సంఘంలోని వివిధ డైరెక్టర్లునుంచి క్షియర్మల్ తీసుకోవడం వంటి ప్రక్రియను పూర్తిచేయాలి. డి.పిఆర్ కు డి.పిఆర్ పూర్తి చేయాలి. ఉంటుంది. బ్యారేజీని 148, 150, 152 మీటర్ల ఎత్తు తో కట్టడం, వల్ల కలిగే ముంపును పుజెలోనీ కేంద్ర నీరు, మిగిలిన పరిశోధన సంస్థ ఇప్పుడు కే ఆధ్వర్యంలో చేసింది. ఈ విషయంలో నిపు బుల అంధానలు, రెక్కలు సరైనవేనా? కానా? నిర్ధారించే బాధ్యతను కూడా ప్రభుత్వ ఆర్డర్ ఏ అంగ్నియేట్స్ అప్పగించింది. ఇప్పటిదాకా కాశ్మీరం ప్రాజెక్టు డిజైన్ జోలికి పోకుండానే తుమ్మిడిపాల్చీ డి.పిఆర్ నీడం చేయడానికి సూచనలు వస్తున్నాయి. అయితే కాశ్మీరంలో దాదాపుగా అయినే ప్రాజెక్టు డి.పిఆర్ కే కాన్స్ రేటుడా (ప్రాజెక్టుకు వెచ్చించేది ఎంత. తదిగి వచ్చేదానికి) కట్టడానికి అర్హులు సరైనవేనా అని అత్యధికం చెబుతున్నారు. మేడి గడ్డ నుంచైనా తుమ్మిడిపాల్చీ నుంచైనా సీక్స్ అంధానలు చేరాలింది. శ్రీవాడ ఎల్లంపల్లికే వని, ఆ ప్రాజెక్టు వద్ద ఉన్న కాశ్మీరం నుంచి వచ్చేలో చాలా నుండిగ్గ బ్యారేజీని కూడా వాడుకుంటున్నప్పుడు తుమ్మిడిపాల్చీ బ్యారేజీ కూడా కాశ్మీరంలో కాంగ్రానే కడమిల్లూ మని ప్రభుత్వం మున్నుంది ప్రకటించబడింది.

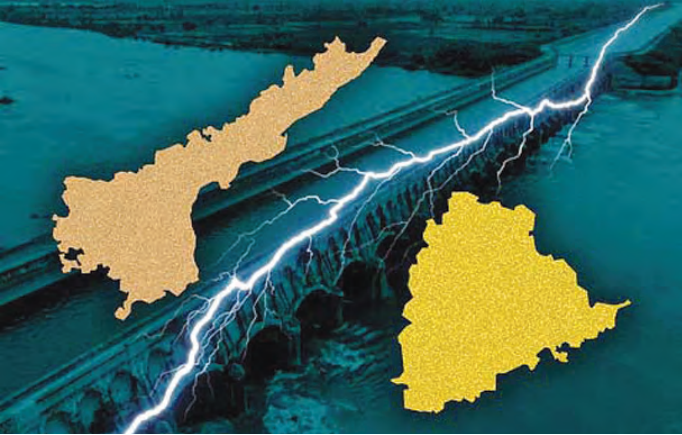
పంజాబీ జాతీయ వైకుంఠ పాఠశాల రావర ఎమ్మెడ సెక్షనలెక్కా తాలో, ఎవరు ఎటెవంబో పామ నాలు చిక్కుతాలో చెప్పగల కష్టం. సెక్షన ఎక్కుతూ చూతూ పామ నాలు వడే పంజాబీ వస్తుంది. డి. పైనుంది మళ్ళీ అట్టుడుగుకు చేరుకోవలసి వస్తుంది. వరుగుగా మూడు సార్లు ముఖ్యమంత్రి కౌపడవే గాక ప్రత్యర్థి బిజినేస్ అడే ఆడిందిను ముతా బెస్ట్ షాపుడు సరిగ్గా అడే పంజాబీతో ఉన్నారని గతకారం పరిశాసనాలను బట్టి ఆసనకోసం వస్తుంది. పార్టీ ఓడిపోవడం కంటే ఆ పార్టీ నుంచి ఓక్కొక్కరు జారిపోవడమే ఇష్టమిచ్చును మరింత కృంగిందిన్నట్లుగా గా కనిపిస్తోంది. గతకారం ఆమె ఓడిందూ కూటమి నమూనానికీ పజ్జలు కావడం తొలక అందరికీ ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది. తర్వాత పంజాబీ అధిష్టానం నుంచి ఆమె జరిగిన పర్యటన మరింత ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించాయి. రెండో పర్యాయం సింబల అయినప్పటినుంచే మువత వైఖరిలో చాలా మార్పు వచ్చింది. కాంగ్రెస్లో కలిసి నడిచే సామర్థ్యములే తగిన స్థాయి లభించవచ్చునో ఆలోచనతో ప్రపంగా ఆ పార్టీని చాలా దూరం జరిగారు. సోనియూ, రాహుల్ గాక్స్ కిన్నా సార్లు నేరుగా విమర్శించారు కూడా. మూడోవైక్రీతం జరిపిందూ కూటమి ఎప్పుడైనప్పుడుతోలక ఆ కూటమిలో కీకర పాతర వహించినా తర్వాత ఆ కూటమికి కూడా దూరమయ్యారు. తగ్గిపో జరిగిన అనెపిటి ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్, తృణమూలా కాంగ్రెస్ వేర్వేరుగానే పోటీ పడ్డాయి. కాంగ్రెస్ అత్యర్థులను ఓడించవలసిందిగా మువత పిలుపు సెచ్చారు కూడా. అక్కడీతో కూటమిలో పూర్తిగా తొలగిపోయింది జరిగింది.కానీ ఎన్నికల్లో ఓడిపోవడం పోగానే ఆమె మళ్ళీ కూటమికి చేరువై సోనియూ, రాహుల్తో సన్నిహితంగా కనిపించడమే విశేషం. అంతేగాక తగ్గవారం సోనియూ కూడీతో రెండుసార్లు 'అంతరంగిక' సమావేశం జరిపారని కూడా వినిపించింది. ముతా బెస్ట్ నాయకత్వంలోని తృణమూలా కాంగ్రెస్ను పంజాబీలో బిలీనం చేయడోతున్నారని వరంతులు ఆ వెంటనే వ్యాపించాయి. సెక్యు లేనదే సెక్షన ఉన్నట్లుగా ఆ ప్రచారంలో కూడా కొంత నిజం ఉందనే అనిపించింది. కాంగ్రెస్ అధిష్టానం పక్షేనీ సోనియూ పరపుటలపై ఇంతా ఒక నిర్ణయం

ముదురుతు

దేశస్థాప్తంగా ఎలెసికే ప్రధానంతో నైరుతి రుతువననా దేవునిర ముందకొడిగా కొనసాగుతుంది. దేశంలో వర్షాభావంతో పొగునీటికి, తాగునీటికి కొరత పురస్థి ప్రమాదం పొంది ఉంది దేశ,అంతర్జాతీయ వర్షావరణ నిపుణులు హెచ్చరిస్తున్నారు. అవచ్చి నుంచి కృష్ణాదెహివరకు గ్రెకార్లు ప్రాతేత్తు నుంచి గోదావరి దెహిల సీస్సు వరకు 18 ప్రధాన రిజర్వాయర్లలో గరిష్ఠంగా 793.94 టిఎంసీ నీరు నిల్వ ఉండాలి ఉండగా అందులో ప్రస్తుతం 280.39 టిఎంసీలు మాత్రమే నిల్వ ఉంది. గత ఏడాది జూన్ మొదటి వారి వరకు 292.55 టిఎంసీలు ఈ రిజర్వాయర్లలో నీరు నీలికి ఉంది. కృష్ణ జేసీనీ గత ఏడాది నైరుతి రుతువననాలు వంటి వర్షాన్ని ఇచ్చాయి. పోయి ఏడాది జూన్ 10 జూలై 7వై ఎత్తి కింది లక్ష గానుగలని నీటిని కిందికి వదిలారు. నైర్తింలో జూన్ మొదలవారి వరకు జూలాల నుంచి సుమారు 8టిఎంసీల నీరు చేరుకొన్నది. గోదావరి నది పరివాహక ప్రాంతంలో అలస్సంగా ప్రాజెక్టుల్లో నీరు వచ్చి చేరింది. తెలుగు రాష్ట్రాలలో జీవనాడులుగా ఉన్న కృష్ణా గోదావరి నదుల్లో పుష్కలంగా నీరు ప్రవహించిన కొరతలేనీ నీటి వంశకాల విషయంలో గిర్డికణ్ణాలు పెట్టుకొంటున్నాయి. నాగార్జున సాగర్పై ఇరు రాష్ట్ర పోలీసులు భావభాణాకీ దిగి జరిగినా ఉన్నాయి. తెలంగాణ ఆధీనంలోని ఎస్ఎస్సీ ఆనకట్టకు నీరు వరకు ఆంధ్రాహింసలు ఆక్రమించుకొన్నాయి.ఆరెండ్లం సూచనలు వక్రకుడెత్తి అంధ్రప్రదేశ్ నీటిని వక్రకు తరలింపవలసి కానీ పోతుందిని తెలంగాణ అలోపణలు చేయడం లేదు వాటాను మేం తీసుకొని పోతున్నామని అంధ్రప్రదేశ్ పాలకులు విమర్శలు చేయడం నిత్యకృత్యంగా మారింది. ఈ యేడు పుష్కల వర్షం ఉన్నా కూడా కృష్ణ జలాలలో కేవలం25శాత మాత్రమే నీటిని ఉపయోగించుకొన్నామని తెలంగాణ అంధ్రలో జూన్ మొదలగా కృష్ణాజీవనీ తరలింపడంలో ఎగువ రాష్ట్రాలకు ఇవ్వాలి నీటివాటాను కర్ణాటక 16 టిఎంసీలు ఫైనీ కృష్ణా జలాల నుంచి వాడుకోవడానికి అంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు వికవక్తంగా అనుమతి ఇవడంలో పొగుకంగా మారింది. సుసగరి ఎలెసికే ప్రధాన

ప్ర 'తెలుగు

పదార్థావ పరిస్థితులు ఎదురవుతే ప్రాజెక్టుల్లో ఆశించిన స్థాయిలో నీరు చేరకపోతే రాజ్‌గేయ్ రోజుల్లో మరింత మురిరిపోతుంది. అవకాశం ఉంది. కృష్ణా డ్రీమింగ్‌ల్యాండ్ అవార్డు తీర్పు త్వరలోనే ప్రకటించే అవకాశం ఉంది. తెలంగాణకు ఆద్రుప్రదేశ్‌కు నీటి దానాభాలు కొత్తగా పంచుంటే చేయదగిన కూర్పు. ఇలాంటి సమయంలో పోలవరం కావేరి లింక్ చేయడం కన్నా వివాదానికి

అయితే స్ట్రెస్సుని, తెలంగాణ సమాజం మొత్తం గోదావరి జిల్లా లోని 968 టీఎంఎస్ఎస్ అనుమతులు ఇచ్చాకే ఇంకా లింగ్ వేరుచేయాలని కోరుతున్నారు. ఇప్పుడు లింగ్ కాపీ అనుసంధానం చేయడంపై ఉంటుంది లింగ్ చేసిన సీక్రెట్ సగం తెలంగాణకు తెలుసుకోవాలని పేరు పెట్టారు. పొందుతూ కాపీ లింగ్ చేయడం తెలంగాణ నాని పట్టణకేతన వర్గం. అధికం ఇప్పటికీ య. శాశ్వతిని ప్రాజెక్టు ఉండని ఇప్పుడువల్ల కడితే ఇక్కడ కూడా శాశ్వతిని ప్రాజెక్టు వర్గంపై కూర్చుంటుంది. అంతేకాదు ఇప్పుడు శాశ్వతిని సాగించి అనుసంధానం వల్ల తెలంగాణలో అనేక కార్యక్రమాలకు ప్రాంతాలకు నీటిపారుదల పుర్రుడు అలాకావం పుర్రుడు.

లపివాదాలు

జుగు చీదనను గొనసాగిన నీరు మన యొక్క కోసం నీడబ్బునలో ఉన్న ప్రతి పాదనల వెండింగోలో పడ్డాను. 139 దీనినిలెరుగు అనుచుతులు వస్తాయా రావా అనే సంగత్యం ఇప్పుడు తెలంగాణ నుమాజంలో నెలకొంది. రాజోయే రోజుకొక్క గోదావరి మీద తెలంగాణ ప్రాజెక్టును అనుచుతులు ఇన్నారా అనే శంక కూడా మొదలైంది. ఇది ఇరా ఉంటే హిల వరం కావేరి అనుసంధానం చేస్తే గోదావరిలో 213 దీనినిలెల సీరు తెలంగాణ కోర్లో యే అనుకాకం ఉంది తెలంగాణ ప్రాంత నీదీనిపుణులు అందోకన చెంచుతున్నా రు. రేపుడప్రభుత్వం ఈ ప్రాజెక్టును అనుమతి ఇస్తే గోదావరిలో తెలంగాణజనాన్యాయం జరుగు తుందని భయపడతారు మొదలవచ్చును.గోదావరి జలాలును కృష్ణా వరివాహనానీ తరలెస్తే జీదబ్బునలో ఉన్న అవార్డు ప్రకా రం.. 14: 21: 45 ఏషులెలలో వాక్కులు ఎగువ రాప్తె లకు సంక్రమిస్తాయి. 14 కర్ణాటకకు, 21 మహారాష్ట్రకు, 45 తెలంగాణకు నీదీవాణ్ణాలు అంద్రప్రదేశ్ ఇన్నాగో ఉంటుంది. హిలవరం విషయంలో అవార్డు ప్లాన్లందని ప్రచారం జరుగు తోంది. 80 దీనినిలెల కంటే ఎక్కువ నల్లమన స్త్రీలు తీసుకెళ్తే ఇవే వాక్కులు సంక్రమిస్తాయి. జనకపక్ష, నల్లమన సాగోగి అంద్ర ప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి వరదరావు ప్రతిపాదనల విరివియను

పంజాబీ జాతీయ వైకుంఠ పాఠశాల రావర ఎమ్మెడ సెక్షనలెక్కా తాలో, ఎవరు ఎటెవంబో పామ నాలు చిక్కుతాలో చెప్పగల కష్టం. సెక్షన ఎక్కుతూ చూతూ పామ నాలు వడే పంజాబీ వస్తుంది. డి. పైనుంది మళ్ళీ అట్టుడుగుకు చేరుకోవలసి వస్తుంది. వరుగుగా మూడు సార్లు ముఖ్యమంత్రి కౌపడవే గాక ప్రత్యర్థి బిజినేస్ అడే ఆడిందిను ముతా బెస్ట్ షాపుడు సరిగ్గా అడే పంజాబీతో ఉన్నారని గతకారం పరిశాసనాలను బట్టి ఆసనకోసం వస్తుంది. పార్టీ ఓడిపోవడం కంటే ఆ పార్టీ నుంచి ఓక్కొక్కరు జారిపోవడమే ఇష్టమిచ్చును మరింత కృంగిందిన్నట్లుగా గా కనిపిస్తోంది. గతకారం ఆమె ఓడిందూ కూటమి నమూనానికీ పజ్జలు కావడం తొలక అందరికీ ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది. తర్వాత పంజాబీ అధిష్టానం నుంచి ఆమె జరిగిన పర్యటన మరింత ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించాయి. రెండో పర్యాయం సింబల అయినప్పటినుంచే మువత వైఖరిలో చాలా మార్పు వచ్చింది. కాంగ్రెస్లో కలిసి నడిచే సామర్థ్యములే తగిన స్థాయి లభించవచ్చునో ఆలోచనతో ప్రపంగా ఆ పార్టీని చాలా దూరం జరిగారు. సోనియూ, రాహుల్ గాక్స్ కిన్నా సార్లు నేరుగా విమర్శించారు కూడా. మూడోవైక్రీతం జరిపిందూ కూటమి ఎప్పుడైనప్పుడుతోలక ఆ కూటమిలో కీకర పాతర వహించినా తర్వాత ఆ కూటమికి కూడా దూరమయ్యారు. తగ్గిపో జరిగిన అనెపిటి ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్, తృణమూలా కాంగ్రెస్ వేర్వేరుగానే పోటీ పడ్డాయి. కాంగ్రెస్ అత్యర్థులను ఓడించవలసిందిగా మువత పిలుపు సెచ్చారు కూడా. అక్కడీతో కూటమిలో పూర్తిగా తొలగిపోయింది జరిగింది.కానీ ఎన్నికల్లో ఓడిపోవడం పోగానే ఆమె మళ్ళీ కూటమికి చేరువై సోనియూ, రాహుల్ గాక్స్ సన్నిహితంగా కనిపించడమే విశేషం. అంతేగాక తగ్గవారం సోనియూ కూడీతో రెండుసార్లు 'అంతరంగిక' నమూనాం జరిపారని కూడా వినిపించింది. ముతా బెస్ట్ నాయకత్వంలోని తృణమూలా కాంగ్రెస్ను పంజాబీలో బిలీను చేయడోతున్నారని వరంతులు ఆ వెంటనే వ్యాపించాయి. సెక్షన లేనదే సెక్షన ఉన్నట్లుగా ఆ ప్రచారంలో కూడా కొంత నిజం ఉందనే అనిపించింది. కాంగ్రెస్ అధిష్టానం బెస్ట్ సార్లు పరభులకు ఇంకా ఆకలి సరియిందే

మరో అవతారం!

ఎ.వి.వి ప్రసాద్

మహా ఔన్నతి

మానకోసందువల్లనే ఆలస్యమవుతున్నట్లుగా తెలుస్తోంది. అయితే పశ్చిమ బెంగాల్‌లో కాంగ్రెస్ కీర్తినీతి కూడా నిరాశాజనకంలోనే ఉంది. పరిస్థితి క్లిష్టమైనదిగా కాంగ్రెస్ చేతులు కలపడం వల్ల ప్రయాణం ఉంటుందా! అని మమత ఆలోచిస్తున్నట్లుగా తెలుస్తోంది. 2024లో సీన్‌భగ్ ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ ను దేశవ్యాప్తంగా 99 స్టీబ్ల రాగా, తృణమూలకు ఒక్క బెంగాల్‌లోనే 29 స్టీబ్ల వచ్చాయి. కూటమి భాగస్వామ్య పక్షమైన డిఎంకె కు తమిళనాడు 22 స్టీబ్ల వచ్చాయి. ఇప్పుడు ఆ డిఎంకె, మూడు స్టీబ్లన్న ఆమ్ కూడా కూటమిలో దూరవయ్యాయి. అంటే కూటమి నుంచి ఓటాతిక స్టీబ్ల జారిపోయినట్లే. తృణమూల కాంగ్రెస్ తిరిగి కూటమిలోకి వచ్చి అది - శాస్త్రీకి ఎంపీలు గాని, ఎమ్మెల్యేలు గాని మునుపటిలా లేరు.

తృణమూల లోని 60మంది పైగా ఎమ్మెల్యేలు, 20మంది పైగా ఎంపీలు ఇప్పటికే జారుకున్నారు. వారంతా తమిళనాటి వెళ్లబోతున్నారని వేరే చెప్పక్కర్లేదు. అంటే తృణమూల తిరిగి ఇండియా కూటమిలో ఉన్నా, కూటమి మొత్తం బలం 200 డాలకపోవచ్చు. ఇదేమీ ఆనిండ్లీ ఎన్నికల్లో తృణమూలకు 80 స్టీబ్ల గా ఇప్పుడు వారితో 60 మంది పైగా రెడెల్ గ్రూపుగా ఏర్పడ్డారు. ఆ ఎమ్మెల్యేలే గాక, మమతకు రాయలొ ఉన్నారనుకోతట్టున్న మరి కొందరు ఎమ్మెల్యేలు కూడా అనుమతించరు కూడా ఎవరూ మిగిలేట్ల కనీసింపడం లేదని తెలుస్తోంది. ఈ పరిస్థితిలో తృణ

మూల్సు ఇండియా కూటమిలో కొనసాగించినా, లేక కాంగ్రెస్లో విలీనం చేసుకున్నాడెగ్ ప్రయాణం ఏదీ ఉండకపోవచ్చు. ఆ విషయం గ్రహించినందునే తృణమూల విలీన ప్రతిపాదనపై నిర్ణయార్థి కాంగ్రెస్ వాయిదా వేసుకున్నట్లు చెబుతున్నారు. తాజా ఆనిండ్లీ ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ కు రెండు స్టీబ్ల మాత్రమే వచ్చాయి. 1977 వరకు రాష్ట్రంలో ఆధిపత్యస్థాయి కొనసాగించిన కాంగ్రెస్ తర్వాత వామపక్షాలు, ఆ తర్వాత తృణమూలకు, తాజాగా బిజెపికి తన స్వాతంత్ర్య, ఓట్లను కోల్పోయింది. ఇప్పుడు కేవలం రెండు స్టీబ్ల. దాదాపు మూడు శాతం ఉన్న మార్తమే ఉన్న కాంగ్రెస్ లో విలీనమైతే 40 శాతం ఓట్లన్న తృణమూలకు కలిగే ప్రయోజనం ఎంత? అనే ప్రశ్న వినిపిస్తోంది. 2017లోనే 45శాతం ఉన్న ఓట్లను ఎందుర్కొనవచ్చింది కాంగ్రెస్ బలం సంపాదించి అనే ప్రశ్న కూడా తృణమూల నేతల నుంచి వినిపిస్తోంది. తృణమూలలోని మెజారిటీ ఎమ్మెల్యేలు ఇప్పుడు రెడెల్ గ్రూపుగా ఏర్పడి తమకు ప్రత్యేక గుర్తింపు ఉన్నానని ఆనిండ్లీ స్వీకరణ కోరుతున్నారు. వారే ఆ గుర్తింపు లభిస్తే బరిజీ నల్ తృణమూల కాంగ్రెస్ తమదే అని వారు చెప్పవచ్చు. మహారాష్ట్రలో శివసేన, ఎంపీ సీక్ పక్షిన గతే తృణమూలకు కూడా పట్టవచ్చు. ఆ పరిస్థితిలో మమత తృణమూల గ్రూపు కాంగ్రెస్ లో విలీనం సాధ్యమవుతుందా! అన్నదీ సందేహము. రెడెల్ ఎమ్మెల్యేల సంఖ్య ఇప్పటికే 68కి, రెడెల్ ఎంపీల సంఖ్య 25కు చేరినట్లు తాజాగానువారం. అంటే మమత గ్రూపులో 95 శాతం ఖాళీఆయనట్లే అనుకోవాలి. ఈ పరిస్థితిలో ఆమె కేవలం ఎత్తితూరి ఉంచుతవరకు నన్నెస్ ఆవుతారనే సందేహం అందరిలో కలుగుతోంది. మమత వ్యూహాలు లోయదాప్రత్యేకంగానే ఉండాయి. ఈ తూతునా లోయదే బయటపడడానికి ఆమె ఏ అవతారం ఎత్తుతారో చూడాలి.

ఇండియా కూటమిలో కొనసాగినా, లేకపోయినా తృణమూలకు కలిగే ప్రయోజనం ఏదీ లేదనే పరిణెలకులు భావిస్తున్నారు. ఈ పరిస్థితిలో ఆమె వ్యూహం ఎలా ఉంటుందో చూడాలి. ●

సశ్చిమనీయూ ఉద్ధిష్టతలతో తల మునునకుపోతున్న ఆమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ ఓ పక్క ఇరానీస్ సాయం అందిస్తున్న దేశాలను మన్నిక చేసుకుంటూనేఉన్నప్పుడు నాలో సైనిక కూటమిపై దృష్టిసారించారు. రెండోపక్షంన యుద్ధం తర్వాత దృగ్విధి నాలో కూటమికి యుద్ధవిమానాలు, యుద్ధనౌకల సహా నిష్పాద్యవస్తున్నాయి కూడా తగ్గించాలని ట్రంప్ నిర్ణయించారు. ఇప్పుడిది రెవరకూ బోకోపా ప్రజలకు అత్యంత బాధలకు లినివీడని ట్రంప్ ఈ నిర్ణయానికూ కారణం వారున్న జలనందిని పూర్తి సాయంత్రే తెరిపించడంలో అందుకూకలమి కలిగి తారేదన్నదే ఆమెనం కోసం. నాలోకేనే వైమానిక, నేవీ మద్దతును తగ్గించాలని నిర్ణయించారు. ఇప్పుడివరకూ నాలోకు అందుబాటులో ఉన్న 1500 ఎఫ్16, ఎఫ్15 ఈ యుద్ధవిమానాలను 100కు తగ్గించాలని ఆలోచిం ఈ సముద్రజలాల్పై నిష్పాకోసం నియమోగించే విమానాల సంఖ్యను కూడా 26 నుండి 15కు తగ్గించాలని నిర్ణయించింది. ఆలోచిం గగనతలంలో ఇదవసం నింపే బాధ్యంకే జన్మను కూడా నాలోకు పూర్తిగా నిలిపి వేయాలని నిర్ణయించింది. ఇందుకు కారణం కేవలం వారున్న, బావో ఎంపీమండి జలసంధిలోనే నెలకొన్న అనిశ్చితిని తొలగించడమే అంతరికాకునాలోని కూటమి కలిసినికొదన్న అక్కసుఒక్కటే. ఉత్తర ఆఫ్ఘానిస్తాన్ ఒప్పుంద సంతృప్తి పిలిచే ఈ నాలోకేవలం కూటమి దేశాలకు అత్యంత భద్రత ఉన్న అతిమధ్య సైనిక కూటమిగా నిలిచింది. ముందు 12దేశాలతో ఏర్పాటైన ఈ కూటమి32 దేశాకు విస్తరించింది. రష్యా దూకుడును కట్టడి చేసుకుంటూ ఆనాడు ఏర్పాటు చేసిన ఈ కూటమి ప్రపంచంలోనే అతిమధ్య సైనిక కూటమి అని చెప్పాలి. సభ్యదేశాల్లో ఏ ఒక్క దేశంలో భద్రత కోరవడనా, దాడులు జరిగినా నాలో సాయంలే రక్షణగా నిలుస్తుంది. బెర్లియంలోని స్పృంగ్ లైల్ కేంద్రంగా పనిచేస్తోంది. ప్రస్తుతం నెయిరోబి మూజీ ప్రధాని మార్కోరబ్బే సైతటరీ జనరలగా వ్యవహరిస్తున్నారు. ఆనాడు రష్యాను నిలువరించడం సరికాదన్న దేశాలు నాల్గో, ఫిన్ల్యాండ్, ఎస్టోనియా, లాత్వియా, లిథువేనియా, బారిండ్ దేశాలు కూడా నాలో సభ్యదేశాలుగా ఉన్నాయి. అలాగే ఉక్రెయిన్పై రష్యా దూకుడును కట్టడిచేసేందుకు నాలో సభ్యదేశాల

‘నాట్యో’ పై ట్రంప్ జులుం!

గన్ని మాహాన్

రాదా దొత్తపరంగా వనిచేస్తున్నాయి. అవి కాలండు, రోమనియా, స్లోవేనియా దేశాలున్నా మేర్పే తనదాదలు సులభపడలేదు. తాజాగా ఆంధ్రప్రదేశ్ అత్యవస్థను నిలబే బాధ్యతలు స్వీకరించిన తర్వాత ‘మాగా’ లక్ష్యాగా దుకరదంగా వెతుకు నునగలి తెలిసింది. ప్రపంచదేశాలకు కొరక నాన్ కొయ్యగా తయారయిన ట్రంప్ తాజాగా నాట్యో పోలీస్ పెంచారంటే ఆ సైనిక కూలు మిని నిర్వర్యంపై నిన్న జం చేయాలన్న కారక్ష ఆయనలో కనిపిస్తోంది. కొత్తగా నాట్యో ఫీస్ ల్యాండు, స్వీడన్ దేశాలు కూడా చేయాయి. ఈ కూలుమి మొత్తం రష్యా విస్తరణ కారక్షను అడ్డుకు నేందుకేనిని రష్యాకు చెప్పవచ్చు. రష్యాకు పాశ్చాత్యదేశాల మధ్య అన్ని ఉద్రిక్తతలను కట్టిడిచేసి రష్యా ఆధిపత్యం నిర్ధారించేందుకే ఈ కూలుమి వనిచేస్తుంది. ఇందులో అంగారానే నాట్యో కారక్షనుతో ఉద్రిక్తయిన సైనిక, ఆయుధ సాయం అందించాలనేది. అందుకు అయితే ఇందుకు రష్యా సమరూపంగానే అంగారాను అంగారానుతో ఉద్రిక్తయిన ఆయుధ మున్న కూడా పెరిగిందనే చెప్పాలి. నాట్యోలో అంగారాను 32 దేశాల కూలుమి మొత్తం జీడిమీ 38 ప్రశ్నకోట్ల డాలర్లుగా ఉంటుంది. అత్యంత శక్తి వంతమైన సైనిక కూలుమి ప్రపంచంలో విస్తరించింది. ప్రస్తుతం 30లక్షల దళాలున్నాయి. అంగారాకు విస్తరించేందుకు ఈ నాట్యో వనిచేస్తున్న అంగలి తెలిసింది. ఈకూలుమిపై ట్రంప్ భౌతిక శక్తిని అంగారాకు ప్రత్యేక కాణాం అను వారుచ్చు. అంగారావేలయిందే జలసంధ్యలో ఇరాన్ ప్రభావం పడలేదు కలిగిందనేది దుగ్గతేపాటు గర్వోపార్జన అమెరికా సైనిక స్థాపనలపై ఇరాన్ పోలీస్ దాడులుచేయడం కూడా ట్రంప్ ను కలవర పరిచింది. అంతేకాకుండా చైనా, రష్యాలు ఇరాన్ కు రహస్యంగా ఆయుధసాయం అందిస్తున్నాయన్న అనుమానాలు కూడా ట్రంప్ లో పెరిగిపోయాయి. వీటినుండి దృష్ట్య నాట్యో కూలుమి స్పందించలేదన్న అశ్చర్యం ట్రంప్ లో బలంగా నాటుకుపోయింది. ట్రంప్ భావిస్తున్నట్లుగా నాట్యో కూడా ప్రత్యక్షంగా స్పందించిన సందర్భాలుకూడా లేవు. ప్రత్యేకించి ఇరాన్, జాకార్తా, అమెరికా సైనిక వర్తల్లో పాల్గొనలేదు. నాట్యో సభ్యదేశాలు కూడా ఇమెరికా పిలుపునకు స్పందించలేదు. గత సంవత్సరాల దృష్టిలో ఉంచుకున్న ట్రంప్ నాట్యో ప్రభావోన్మేషం పెంచారని స్పష్టం అవుతోంది. సభ్య దేశాలకు ప్రాస్తా, బ్రెజిల్, ఇస్రాయిల్, వంటి దేశాలు కూడా వారుజ్ఞే స్పందించకపోగా నాట్యోపరంగా ఒత్తిడి కూడా తీసుకురాకపోవడం కూడా నాట్యో కన్నెక్కకు కారణమైంది. అంతేకాకుండా నాట్యోకు నిధుల సాయంతో అతిపెద్ద వాలూ కూడా అమెరికాకు ఉంది. 600 మిలియన్ డాలర్లు నాట్యో నిధులు అందించడంతోపాటు ఆయుధసామగ్రి కూడా అందిస్తోంది. నాట్యో ర్వ హజ వ్యయంలో 15.88 శాతం అమెరికాలో భరిస్తోంది. అందువల్లనే నాట్యోపై ట్రంప్ ఆగ్రహం తే ఉన్నాయి. ఇతరదేశాలు కూడా తమ జీడిమీలో 2శాతం అమెరికా నిధులు అందిస్తున్నాయి. అమెరికా తన రక్షణరంగ బడ్జెట్ 980 బిలియన్ డాలర్లు అంటే నాట్యోమొత్తం 32 సభ్యదేశాల జీడిమీలో 60శాతం సమానంగా పట్టేస్తోంది. అందువల్లనే అమెరికా నాట్యోకు ఇతరం మాదే నన్నట్లుగా వ్యవహరిస్తోంది. కేవలం రష్యాను కట్టిడిచేసేందుకే ఏర్పాటు చేసిన ఈ కూలుమి ప్రభుత్వంలో నిర్వర్యం, అవసరంగా ట్రంప్ తన పాతాళ నిర్వరాలతో ఒకడేక నాట్యో నుంచి వైదొలుగుతారా అన్నది బోధా కూలుమి దేశాలతోపాటు ప్రపంచదేశాల్లో నలుగురుకు జవాబు లేని ప్రశ్న. ఈప్రశ్నకు సమాధానం కూడా నమీవ భవిష్యత్తులో ట్రంప్ నుంచే వెలువడాలి ఉంటుంది బోధా కూలుమిబలంగా విస్తరిస్తోంది. అమెరికానాట్యోపట్ల అనుసరించే భవిష్యత్తు వెలిగి నాట్యో సమాధానంపైనే ఆధారపడి ఉంది. ●

వాతావరణ సంక్షోభానికి ప్రకృతే పరిష్కార మార్గం

కన్యకు వాతారంభ మార్పులు అంటే భవిష్యత్తులో
 20 సంవత్సరాల ప్రవర్తనలు మాత్రమే భావింపవచ్చు.
 శాస్త్రసాధకు నీవేనవేలు. అంతర్జాతీయ సంగమం, పర్యా
 వరణవేతల పాపుకలకలే పరిమితమైన అంశంగా కనిపిం
 చ్చేది. అయితే నేడు ఆ పరిస్థితి పూర్తిగా మారిపోయింది.
 వాతావరణ నిర్దేశితం ఇక భవిష్యత్తు ముప్పు కాదు. మ
 థానానానా జీవోత్పాదన అభివృద్ధిని చేస్తున్న వాస్తవం. మే
 మృగ్నిగా ప్రారంభం కాకముందే దేశంలోని అనేక ప్రాంతా
 లు మళ్లీ వైపు 45 డిగ్రీల సెల్సియస్ ను దాటుతున్నాయి.
 ఉత్తర వైపు, కేన్యో గలయాలను కనగో వరల్డు నా
 జీవావరణ స్థలంబుజేస్తున్నాయి. ప్రపంచ వాతావరణం
 ప్రకారం 2024 సంచత్తరం ప్రపంచ చరిత్రలోనే అత్యు
 నేడిగా నమోదవుతు. భారతామిక యుగంలో ముందున్న
 సుఖతలో పోలిస్తే పాగోళిక నలుగు డిగ్రీలక వచ్చుచు 1.
 డిగ్రీల సెల్సియస్ మేర పెరిగింది. కర్రపులు, వరదలు,
 అంటే ఆగ్నిప్రమాదాలు, తుఫాన్లు మరింత తీవ్రమవుతు
 ఉంటున్నాయి. ఇవన్నీ ప్రకృతి సమతుల్యత దెబ్బతిం
 బోంపన్న వాస్తవాలే. ఈ వాస్తవాల మన ఆభివృద్ధి
 సముదానాలు, జీవన విధానాలును ప్రపంచరీతిలింకాకక
 ఉపకారంగా మారాలి. ప్రస్తుతం ప్రపంచవ్యాప్తంగా కర్ర
 డిగ్రీలగా తగ్గివు, పునరుత్పాదక ఇంధనాలు వినియోగం
 పారిత సాంకేతికతల ఆభివృద్ధి వర్త జరుగుతోంది. ఇ
 అనవరమైన వర్తత. అయితే వాతావరణం సంక్షోభాన్ని
 సమగ్రంగా ఎదుర్కోవాలంటే జీవ ప్రాథమిక ప్రకృతికి సమ
 దుర్నం తెలికవాలి. భూమిపై ఒక పాదం కొద్దిగా సంచత్త
 లుగా అనేక మార్పులను ఎదుర్కొంటూ ముందుకుసాగిం
 డిగ్రీలగా మార్పుతగ్గుల, ప్రకృతి విపత్తులు, వర్షావృ
 తతావృహల వాస్తవ ప్రకృతి తనను తాను పునర్నిర్మిం
 కుంటూ నిలబడేది. అందుకే ప్రకృతిని కేవలం సంక్షో

గూర్చిన వనరుగా మాత్రమే కాకుండా, నేర్పుకొచ్చాలి ననుష్ఠానంగా కూడా చూడాలి. వాతావరణ సంగ్రహణికి పరిష్కార మార్గాలు సూచించే అనేక సమస్యలూ ప్రకృతిలోనే నిక్షిప్తమై ఉన్నాయి. ప్రకృతి చెప్పే మొదటి పాఠం వైవిధ్యమే బలం అని. ప్రకృతిలో ఏ వ్యవస్థా ఏకరచనంగా ఉండదు. అదంతాల్లో వందలాది రకాల చెట్లు, మొక్కలు, పక్షులు, జంతువులు, సముద్రజీవులు వనస్పతి సహకారంతో జీవిస్తాయి. ఈ వైవిధ్యమే వాటి నిర్మాత్యానికి, మనుగడకు మూలం. బహుశ్యావ్యవస్థల జీవవైవిధ్య అంచనాల ప్రకారం ప్రపంచవ్యాప్తంగా దాదాపు 10లక్షల జాతులు అంతరించే బోదు ముప్పును ఎదుర్కొంటున్నాయి. ఒక జాతి నష్టమై యినా మొత్తం వ్యవస్థ కుప్పకూరదు. వాతావరణ మార్పుల కాలంలో ఈపాఠం మరంత ప్రాధాన్యం సంతరించుకుంటోంది. వ్యవసాయ రంగాన్నీ తీసుకుంటే, ఒకే పంటపై ఆధారపడే విధానాలు అధిక ప్రమాదాన్ని ఎదుర్కొంటున్నాయి. పరపాతం మారినా, తెగుట్లు వ్యాధించినా రైతు ఆదాయం మెత్తని దెబ్బతింటుంది. అనే మిగతం వంటలు, స్థానాల విత్తనాలు, వ్యవసాయ అటవీ సహజాలు అదనపు రక్షణ తల్చిస్తాయి. కాబట్టి జీవ వైవిధ్య పరిరక్షణ అనేది భవలం పర్యావరణ అంతరి మాత్రమే కాదు, అదే ఆహారశ్రేణులపై, ఆర్థిక భద్రత, సామాజిక స్థిరత్వానికి కూడా ప్రాధాన్యం ప్రకృతి చెప్పే రెండో పాఠం పునరుద్ధరణ సామర్థ్యం. శాస్త్రీయ పరిణామాల్లో దీనిని రెసిలయెన్స్ అంటారు. ప్రకృతిలో వ్యవస్థలు శాశ్వత చక్రంలో ఉండదు. పరిస్థితులకు అనుగుణంగా తనను తాను పునరుద్ధరకుంటూ ముందుకు నడిచుతుంది. వరదల తర్వాత నదులు మళ్ళీ తమ ప్రవాహాన్ని నర్దుబాలు చేసుకుంటాయి. అగ్నిప్రమాదాల అనంతరం ఆడ పాలు క్రమంగా పునరుజ్జీవించే పొందుతాయి. ఇదే ప్రకృతి అనలు బలం. నేడు ఇదే లక్షణం వనస్పతి సమాజానికి అనలు బలం. నేడు భద్రతను పునరుద్ధరించుకోవాలి.

డి జె మాహన రావు

అత్యవసరం. నగరాలు, గ్రామాలు, వ్యవసాయ వ్యవస్థలు, మౌలిక సదుపాయాలు వాతావరణ మార్పులను తట్టుకోనే సామర్థ్యాన్ని పెంచుకోవాలి. వరదలు వచ్చినప్పుడు నీటిని పూర్తిగా బయటకు వంపే ప్రయత్నం చేయడం కంటే, దానిని నీల్ని చేసుకునే సహజ వ్యవస్థలను బలోపేతం చేయడం మరింత ప్రయోజనకరం. వర్షపు నీటి సంరక్షణ,

చెరువుల పునరుద్ధరణ, భూగర్భ జలాల పునర్పరణ వంటి చర్యలు వాతావరణ అనుకూలతను పెంచుతాయి. ప్రకృతి చెప్పే మూడో పాఠం పరిమితుల పట్ల గౌరవం. ప్రకృతిలో చెప్పే వ్యవస్థకు ఒక భరించే సామర్థ్యం ఉంటుంది. నదులు, ఆడవులు, నీలలు, సముద్రాలు అన్నింటికీ చాడ్డులు ఉన్నాయి. ఆ పరిమితులను దాటినప్పుడు సమతుల్యత డెబ్బింటుంది. ప్రస్తుతం ఎదురవుతున్న అనేక వర్షావరణ సమస్యలకు మూల కారణం ఇదే. అధిక భూగర్భ జల వినియోగం, ఆడవుల నరికివేత, తీరప్రాంతాల ఆక్రమణ, సహజ జలవనరుల విధ్వంసం వంటి చర్యలు ప్రకృతి పరిమితులను మించడం నుండి భరించలే, అభివృద్ధి అంటే ప్రకృతిని అనుసరించడం కాదని, దానితో సమన్వయంగా ముందుకు

[illegible]

అప్పగితంతో సతమతమవుతున్నాయి. వెళ్ళి, పార్కులు, సగర ఆడవులు, గ్రీన్ కారిడార్లు ఉప్పగితలను తగ్గించడమే ముఖ్యం కాని వాస్తవమైన మెరుగునొప్పులు. ప్రజాభివృద్ధి నికీ కూడా తోడ్పడతాయి. భారతదేశానికి నీటి వనరుల పరిరక్షణ మరింత కీలకం. ప్రపంచ జనాభాలో దాదాపు 18శాతం మంది భారతదేశంలో నివసిస్తున్నప్పటికీ, ప్రపంచ మొదటిదే వనరులో కేవలం 4 శాతం మాత్రమే మనకు అందుబాటులో ఉన్నాయి. నీటి ఆయోగ్ అంచనాల ప్రకారం దేశంలో సుమారు 60 కోట్ల మంది ప్రజలు ఇప్పటికే నీటి బ్రక్షిణిని ఎదుర్కొన్నానారు. వాతావరణ మార్పుల ప్రభావంతో ఈ బ్రక్షిణి మరింత పెరుగుతోంది. అందువల్ల సంప్రదాయ నీటి సురక్షణ వ్యవస్థలు, వెరురులు, కుంటలు, వర్షపు నీటి సేకరణ వద్దతుల పునరుద్ధరణ అత్యవసరంగా మారింది. అంతేకాదు, భారతంలో నవీకరణ, తక్షణభూలుగా కొనసాగుతున్న స్థానిక వర్షావరణ జ్ఞానం కూడా విలువైన సాధనం. నీటి రిర్యక్షణ, భూసాగరి పరిరక్షణ, సామూహిక వనరుల సురక్షింతుకు సంబంధించిన అనేక సంప్రదాయ వద్దతులు గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఇప్పటికీ కనిపిస్తాయి. అధునిక స్థిర స్థానిక సాంకేతికతతో వాటిని ఆసు సురక్షింతు మరింత స్థిరమైన ఫలితాల సాధ్యమవుతాయి. వాతావరణ వర్ష అనిదీ ప్రత్యామ్నాయ పరివర్తనావర్ణాధ్యత కాదు. పరిశ్రమలు, విద్యాసంస్థలు, స్థానిక సంస్థలు, పౌర సమాఖం, ప్రతి వ్యక్తి ఇందులో భాగస్వాములు కావాలి. శక్తి వినియోగవృత్తి తగ్గించడం, నీటిని పోషుపుగా వినియోగించడం, మృత్యులను తగ్గించడం, వర్షపునీటిని పరివర్తనం వంటి చర్యలు వ్యక్తకే స్థాయిలో విస్తృతంగా కనిపించినా, సమష్టిగా ఆ పెద్ద మార్పులు గాఢీతస్తాయి. ప్రస్తుతి స్థూరత్వో ముందుకు సాగి సమాఖణ భవిష్యత్తులో సురక్షింతు, స్థిరమైన ప్రపంచాన్ని అందించాలను.

